

35. Liikennelaitos

Liikennelaitoksen toimintakertomus¹⁾ v:lta 1949 oli seuraavan sisältöinen:

Liikennelaitoksen toiminta v:n 1949 alkupuoliskolla osoitti vakiintumista niin menoihin kuin tuloihinkin nähden ja aina lokakuuhun saakka saatettiin odottaa kohtalaista tulosta toiminnasta. Kun kuitenkin marraskuussa tapahtui palkkojen korotus taannehtivasti helmikuun alusta ja sähkön hintaakin oli kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti korotettu, oli luonnollista, etteivät toiveet tässä suhteessa täyttyneet. Näistä arvaamattomista seikoista huolimatta osoitti v:n 1949 tilinpäätös vaatimatonta voittoa.

Liikenne sujui kaikissa muodoissaan kertomusvuoden aikana verrattain hyvin, mikä johtui edelleen kehitetystä ruuhkavaunujärjestelmästä ja myöskin siitä, että liikkuvaa kalustoa voitiin suoritetuilla uudishankinnoilla lisätä. Varsinkin olivat uudet autolinjat hyvin suosittuja, vaikkakin niitä aluksi moitittiin sanomalehtikirjoituksissa. Matkustajien lukumäärä vaunukilometriä kohden laski luonnollisesti edelleenkin, koska ylikuormituksen vähentämiseksi vaunuja lisättiin liikenteeseen.

Vaunuhalleista ja huoltopaikoista oli edelleenkin ankara puute. Tilanne ei voi helpottua ennen kuin uudet raitiovaunu- ja omnibushallit valmistuvat, minkä pitäisi tapahtua parin vuoden kuluttua.

Ajomaksut ovat pysyneet muuttumattomina joulukuun 1 p:stä 1948 lukien. Kuitenkin edellä mainitut palkkojen ja sähkövirran hinnan korotukset sekä tulossa oleva 7 %:n yleiskorotus aikapalkkoihin eivät tietenkään voi olla vaikuttamatta ajomaksujen hintoihin, jos pidetään kiinni itsekkannattavaisuusperiaatteesta.

Liikennelaitoksen lautakunta

Liikennelaitoksen lautakuntaan kuuluivat v. 1949 puheenjohtajana rahatoimenjohtaja E. von Frenckell ja varapuheenjohtajana professori E. Suolahti sekä jäseninä kunnaneläinlääkäri A. Backman, insinööri Y. Enne, raitiovaununkuljettaja V. Laine, osastonhoitaja Y. Laine, kunnallisraatimies Y. Similä, konepuuseppä J. V. Turunen ja johtaja J. V. Vuortama.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa toimi kiinteistöjohtaja V. V. Salovaara.

Lautakunnan kokousten lukumäärä oli vuoden kuluessa 28 ja pöytäkirjain pykäläluku 760. Kirjelmia ja anomuksia, jotka lautakunta oli käsitellyt tai joista oli lähetetty esitys kaupunginhallitukselle tai palkkalautakunnalle, oli yhteensä 1 321. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 610 ja otteiden 325.

Lautakunnan päätökset. Jälempänä mainittuihin päätöksiin eivät sisälly lähete- ja välistepäätökset, kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä palkkalautakunnan lähettämät päätökset, vähäpätöisistä asioista tehdyt päätökset, jotka koskivat laitoksen sisäistä työskentelyä, samoin ei myöskään henkilökuntaa koskevat päätökset, paitsi mikäli ne olivat periaatteellista laatua. Lopulliset päätökset koskivat mm. seuraavia asioita: kadotetun vapaalipun löytäjälle maksettavaa palkkiota ym. asiaan liittyviä kysy-

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1951.

myksiä¹⁾; henkilökunnan kouluttamista varten valmistettavaa elokuvaa²⁾; 14 000 mk:n suuruisen palkkion maksamista työnjohtaja K. Vaseniukselle siirto- ja nostolaitetta koskevasta keksinnöstä³⁾; lämminvestilaitteiden ja käymälän rakentamista sekä apudieselmoottorin hankkimista Korkeasaaren lauttaan⁴⁾; v:n 1949 jäsenmaksun suorittamista International Union of Public Transport -nimiselle yhdistykselle⁵⁾; raitiovaunujen sähkölämmitystä pakkasella⁶⁾; suojapukujen jakamista liikennelaitoksen työntekijöille⁷⁾; aikatarkkailulaitteiden hankkimista⁸⁾; henkilökunnan yhdistystoiminnan tukemiseksi jaettavia apurahoja⁹⁾; aikataulukaaoppien sijoittamista liikennelinjoille¹⁰⁾; Askolassa sijaitsevan kenttäsahan myymistä¹¹⁾; tapaturmassa turmeltuneiden vaatteiden korvaamista V. Röngälle¹²⁾; tietojen antamista laitoksen taloudellisesta tilasta lautakunnan jäsenille¹³⁾; eräiden rahastajien erottamista 2 kuukaudeksi kurinpidollisista syistä¹⁴⁾; liikenteen järjestelyä eräinä juhlapäivinä¹⁵⁾; tietojen antamista lehdistölle¹⁶⁾; liikennehenkilökunnalle suoritettavaa korvausta vappuna ym. juhlapäivinä suoritetusta työstä¹⁷⁾; kaupungin virastoille ja laitoksille myytävien koko- ja puolivuosislippujen hintoja¹⁸⁾; 31. liikennelinjan maksujen järjestelyä¹⁹⁾; Helsingin kansakoulujen käyttöön tarkoitettun liikennekulttuuri-opetuselokuvan lisäkustannusten suorittamista²⁰⁾; vieraanvaraisuuden osoittamista²¹⁾; liikenneinsinöörin 38. palkkaluokan ja rataosaston konepajan 35. palkkaluokan teknikko-työnjohtajan virkojen perustamista sekä korjauspajan esimiehen ja rataesimiehen virkojen lakkauttamista²²⁾; Laajasalon kylässä olevan tilan tienhoitomaksujen ennakkosuoritusten maksamista²³⁾; koululaisten kertalipuista annettuja määräyksiä²⁴⁾; talousarviota ja uudishankintamäärärahoja koskevia ehdotuksia²⁵⁾; ns. Fordin entisen autohallirakennuksen korjaustöitä sekä kaikkien liikennelaitoksen autojen palovakuuttamista²⁶⁾; liikennelaitoksen talosta vapautuvan huoneiston vuokraamista lastentarhaksi²⁷⁾; Unionin- ja Kaisaniemenkadun risteyksen raitiotiepysäkkien siirtämistä ja liikenteen väli aikaista järjestelyä²⁸⁾; vaunuhallien piirustusten ym. laadittamista²⁹⁾; Töölönkatu 49:ssä olevan entisen kahvilahuoneiston vuokraamista³⁰⁾; hallitilan luovuttamista Suomen autoklubille 30-vuotisjuhlien ajaksi³¹⁾; ansiomerkkien jakamista 62 liikennelaitoksen palveluksessa olevalle³²⁾; jäsenten valitsemista liikenneohjesääntökomiteaan³³⁾; asiantuntijoiden kutsumista Tukholmasta uusien vaunuhallien ja ratapihujen suunnittelua varten³⁴⁾; muisto-ansiomerkin antamista professori Suolahdelle hänen 70-vuotispäivänään³⁵⁾; suojakatkoksen sijoittamista Maunulaan³⁶⁾; Kulosaaren vanhan sillan purkamisesta aiheutuvan radan ja johtojen siirtoa³⁷⁾; liikennehenkilökunnan ns. tungos-aikavuoron työaika³⁸⁾; liikennelaitoksen henkilökunnan vapaalippuoikeutta³⁹⁾; liikennelaitoksen henkilökunnan valtuuston 21. 11. 1949 tekemän päätöksen mukaisia palkkojen korotuksia⁴⁰⁾; kuljettajien ja rahastajien vakuuttamista ns. kolmannen miehen vastuun varalta⁴¹⁾; Volvo-autojen maksamiseen tarvittavia Ruotsin kruunuja⁴²⁾; 10 000 mk:n suuruisen palkkion maksamista työnjohtaja N. Janssonille linjapylväiden valmistamisen menetelmää koskevasta aloitteesta⁴³⁾; seuraavia hankintoja: 10 kpl Scania-Vabis B-22 -merkkisen linja-autonalustan tilaamista⁴⁴⁾, 10 kpl Volvo-merkkisen 60 hengen linja-autonalustan sekä niihin tarvittavien korirakenteiden ostamista⁴⁵⁾, henkilöauton ostamista⁴⁶⁾, 10 autonkorin tilaamista Karia oy:ltä⁴⁷⁾, 10 kpl Volvo V-532 -merkkisen linja-autonkorin tilaamista Valmetilta⁴⁸⁾ ja 950 tonnin raitiotiekiskomäärän tilaamista⁴⁹⁾;

¹⁾ Liik.l.lk. 4 p. helmik. 65 §. — ²⁾ S:n 4 p. helmik. 68 § ja 17 p. kesäk. 356 §. — ³⁾ S:n 4 p. helmik. 72 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 81 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. helmik. 106 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. helmik. 110 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. helmik. 124 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 154 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 155 §, 22 p. heinäk. 448 § ja 25 p. marrask. 678 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. maalisk. 156 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. huhtik. 194 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. huhtik. 198 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. huhtik. 243 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. huhtik. 244 § ja 3 p. kesäk. 328 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 246 §. — ¹⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 256 § ja 1 p. heinäk. 392 §. — ¹⁷⁾ S:n 11 p. toukok. 269 § ja 21 p. jouluk. 728 §. — ¹⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 362 §. — ¹⁹⁾ S:n 17 p. kesäk. 370 §. — ²⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 393 §. — ²¹⁾ S:n 1 p. heinäk. 394 §, 8 p. heinäk. 429 § ja 30 p. syysk. 562 §. — ²²⁾ S:n 1 p. heinäk. 395 § ja 9 p. jouluk. 707 §. — ²³⁾ S:n 8 p. heinäk. 426 §. — ²⁴⁾ S:n 22 p. heinäk. 442 §. — ²⁵⁾ S:n 19 p. elok. 493 §. — ²⁶⁾ S:n 2 p. syysk. 508 §. — ²⁷⁾ S:n 2 p. syysk. 513 §. — ²⁸⁾ S:n 30 p. syysk. 564 §. — ²⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 587 §. — ³⁰⁾ S:n 7 p. lokak. 590 §. — ³¹⁾ S:n 28 p. lokak. 619 §. — ³²⁾ S:n 28 p. lokak. 620 §. — ³³⁾ S:n 28 p. lokak. 624 §. — ³⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 629 §. — ³⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 641 §. — ³⁶⁾ S:n 11 p. marrask. 657 §. — ³⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 658 §. — ³⁸⁾ S:n 11 p. marrask. 659 §. — ³⁹⁾ S:n 25 p. marrask. 685 §. — ⁴⁰⁾ S:n 25 p. marrask. 686 §. — ⁴¹⁾ S:n 21 p. jouluk. 728 §. — ⁴²⁾ S:n 23 p. jouluk. 738 §. — ⁴³⁾ S:n 23 p. jouluk. 744 §. — ⁴⁴⁾ S:n 18 p. helmik. 120 §. — ⁴⁵⁾ S:n 7 p. huhtik. 217 §. — ⁴⁶⁾ S:n 22 p. huhtik. 241 §. — ⁴⁷⁾ S:n 3 p. kesäk. 339 §. — ⁴⁸⁾ S:n 5 p. elok. 474 §. — ⁴⁹⁾ S:n 14 p. lokak. 604 §.

kolmen Büssing Nag-merkkisen linja-auton myymistä ¹⁾; n. 25 käytetyn auton myymistä ²⁾; kahden Askolan sahan vajan sekä neljän käytetyn sorvin myymistä ³⁾; Volvo B-23 -merkkisen linja-auton myymistä ⁴⁾; liikennelaitoksen Oy. Helsingin autokoritehdas ab:n alueella olevien vajojen myymistä ko. tehtaalle ⁵⁾.

Lisäksi lautakunta ratkaisi useita asioita, jotka koskivat: virkavapauden myöntämistä henkilökunnan ammattikursseille osallistumista varten; virkavapauden ajalta myönnettäviä palkkaetuja sekä kurssimaksujen suorittamista lautakunnan käytettävissä olevista varoista; raitiotie-, omnibus-, johdinauto- ja laivaliikennettä ja niihin liittyviä kysymyksiä; tilapäisen liikenteen järjestämistä; omnibusautojen tilapäiskäyttöä; henkilökunnan aiheuttaman vahingon korvausmäärän määräämistä; vuosilipun osto-oikeuden, vapaa-lippujen ja alennuslippujen myöntämistä; liikenteessä sattuneiden vahinkojen korvaamista; uusien pysäkkien käytäntöön ottamista, vanhojen poistamista tai siirtämistä; raitiotie- ja linja-autokorokkeita sekä sairausloman ja virkaloman myöntämistä.

Esitykset. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavat, jotka koskivat: löytöavaratoimiston pitämisluvan uusimista ja ko. toimiston ohjesäännön muuttamista ⁶⁾; lautakunnan oikeuttamista ylittämään määrärahojaan ⁷⁾; viranhaltijain palkkojen kuoppatasauksesta tehdyn esityksen toistamista ⁸⁾; kansakoululaisten kouluopetuksessa käytettävän liikenne-elokuvan valmistamista ⁹⁾; poliisilaitoksen veloittamista virkapukuisten poliisimiesten matkoista liikennelaitoksen kulkuneuvoilla ¹⁰⁾; eräiden liikennelaitoksen viranhaltijain lähettämistä virka- ja opintomatkoille Tukholmaan ¹¹⁾; raitiotieliikenteen vaatimia katujen levennys- ym. töitä ¹²⁾; liikennelaitoksen hallinto- ja varastorakennuksen piirustusten laadittamista ¹³⁾; korvauksen suorittamista Oy. Helsingin ympäristön autolinjat ab:lle ¹⁴⁾; Korkeasaaren lautan lähtöpaikan järjestelyä, Pohjoissatamassa sijaitsevan virvokkeiden myyntikojuun poistamista ja eräiden määrärahaan ottamista lisätalousarvioon ¹⁵⁾; vaihtosopimuksen tekemistä halkotoimiston autovarikkorakennuksesta, määrärahan varaamisesta ko. rakennuksen kunnostamiseen sekä Munkkisaarenkadun leventämistä ¹⁶⁾; Askolassa sijaitsevan kenttä-sahan myymistä ¹⁷⁾; hallitilan vuokraamista Ruskeasuon ratsastushallista henkilöautoa varten ¹⁸⁾; uuden liikennesuunnitelman mukaisesti laaditun raitiotieaikataulun vahvistamista ¹⁹⁾; liikennelaitoksen v:n 1948 toimintakertomuksen ja liikennelaitoksen lautakunnan v:n 1948 toimintakertomuksen hyväksymistä ²⁰⁾; alueen tai tontin varaamista raitiotie- ja linja-autohalleja varten ²¹⁾; juhannusliikenteen järjestelyä sekä korvauksen suorittamista juhannusaattona klo 18 jälkeen suoritetusta työstä ²²⁾; asianomaisen luvan anomista liikennelaitoksen ruiskumaalaamolle ²³⁾; kuluvan vuoden lisätalousarviota ²⁴⁾; halkotoimiston autovarikkorakennuksen käyttämistä ²⁵⁾; Suomen matkatoimisto oy:n avustusanomusta ²⁶⁾; Vallilan raitiovaunuhallin keskuslämmityskattilan uusimista varten tarvittavaa määrärahaa ²⁷⁾; pysäköimisen kieltämistä eräällä Fredrikinkadun osalla ²⁸⁾; koululaisille ja invalideille myönnettyjen matkalippualennusten aiheuttaman tulovähennyksen korvaamista ²⁹⁾; 1. 9. 1949 voimaantulevien aikataulujen vahvistamista ³⁰⁾; ratsastushallin tiloista maksetun vuokran ennallaan pysyttämistä ³¹⁾; ns. liikennekomitean asettamista ³²⁾; Kaisaniemenkadun liikenteen järjestelyä ³³⁾; pysäköimisen kieltämistä linja-autolinja 17:n reitin eräillä osilla ³⁴⁾; lautakunnan aloitetoimikuntiin valitsemia ehdokkaita ³⁵⁾; luvan myöntämistä liikennelaitoksen autoille pysäköidä jalkakäytävälle Eurantien 5, 7 ja 9:n kohdalla ³⁶⁾; konepajan tuotantokomitean lähettämistä tutustumismatkalle Tampereelle kaupungin kustannuksella ³⁷⁾; s/s J. L. Runebergin ja Korkeasaaren lautan palovakuuttamista telakallaolon aikana ³⁸⁾; ratainsinööri Sariolan lähettämistä

¹⁾ Liik.l.lk. 11 p. toukok. 270 ja 271 §. — ²⁾ S:n 1 p. heinäk. 390 §. — ³⁾ S:n 1 p. heinäk. 391 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 549 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 588 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. tammik. 20 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. tammik. 28 § ja 17 p. kesäk. 356 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. helmik. 55 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. helmik. 68 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. helmik. 116 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. helmik. 120 §, 11 p. maalisk. 160 § ja 1 p. huhtik. 195 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. helmik. 122 ja 123 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. maalisk. 157 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. maalisk. 159 §. — ¹⁵⁾ S:n 1 p. huhtik. 184 §. — ¹⁶⁾ S:n 1 p. huhtik. 185 §. — ¹⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 194 §. — ¹⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 196 §. — ¹⁹⁾ S:n 7 p. huhtik. 223 §. — ²⁰⁾ S:n 22 p. huhtik. 243 § ja 11 p. toukok. 262 §. — ²¹⁾ 11 p. toukok. 259 §, 3 p. kesäk. 323 § ja 25 p. marrask. 684 §. — ²²⁾ S:n 3 p. kesäk. 316 §. — ²³⁾ S:n 3 p. kesäk. 325 §. — ²⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 326 §. — ²⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 327 §. — ²⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 335 §. — ²⁷⁾ S:n 22 p. heinäk. 438 §. — ²⁸⁾ S:n 22 p. heinäk. 443 §. — ²⁹⁾ S:n 22 p. heinäk. 445 §. — ³⁰⁾ S:n 5 p. elok. 476 §. — ³¹⁾ S:n 5 p. elok. 486 §. — ³²⁾ S:n 16 p. syysk. 541 §. — ³³⁾ S:n 30 p. syysk. 564 §. — ³⁴⁾ S:n 30 p. syysk. 565 §. — ³⁵⁾ S:n 30 p. syysk. 572 §. — ³⁶⁾ S:n 30 p. syysk. 575 §. — ³⁷⁾ S:n 7 p. lokak. 589 §. — ³⁸⁾ S:n 14 p. lokak. 603 §.

Ranskaan vastaanottamaan tilattuja ratakiskoja ¹⁾; Suomen automobiiliklubin liikennelaitoksen autonkuljettajille myöntämien ansiomerkkien kustannusten suorittamista ²⁾; korjauspajan esimiehen viran uudelleen järjestämistä ³⁾; Kulosaaren sillalla olevien raiteiden, johtojen ja pylväiden siirtämiskustannusten suorittamista ⁴⁾; Velodromin lähellä olevan raitiotiepysäkin siirtämisestä tehdyn päätöksen peruuttamista ⁵⁾; katujen luokittelun muutoksia ⁶⁾; uudenvuoden liikenteen järjestelyä ⁷⁾; liikenneluvan uudistamista tai anomista eräille omnibuslinjoille ⁸⁾; raitiotielinja 7:n poistamista sekä 12 ja H linjojen järjestelyä ⁹⁾; eräiden autolinjojen reittien järjestämistä, liikenteen aloittamista, vuorojen lisäämistä ym. eräillä linjoilla ¹⁰⁾; suojakorokkeiden ja suojakaiteen rakentamista eräille raitiovaununpysäkeille ¹¹⁾; liikennelaitoksen viranhaltijalta varastetun laitoksen omaisuuden korvaamista ¹²⁾; sekä 50 % alennuksen myöntämistä eräiden retkikuntien jäsenille ¹³⁾.

Palkkalautakunnalle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat: kahden viranhaltijan palkkakuoppakorotusten toteuttamista ¹³⁾; täyden palkan maksamista kilpailuihin tai kursseille osallistumista varten myönnetyn virkavapauden ajalta ¹⁴⁾; sekä eräiden rataosaston työntekijöiden kesälomia ¹⁵⁾.

Lausunnot. Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle asioista, jotka koskivat: Kaartinmaneesin käyttöoikeutta ja muuttamista autotalliksi ¹⁶⁾; verotusvalmisteluviraston vuosilippuanomusta ¹⁷⁾; Tammelundin liikenteen hoitamista ¹⁸⁾; kaupungin aloitetoimikunnan järjestämistä ¹⁹⁾; siirto-oikeuden käytäntöön ottamista ²⁰⁾; poliisilaitoksen ehdotusta suoja-aitausten ja suojateiden asettamisesta Erottajalle ²¹⁾; kaupungin kustantamia työpukuja ²²⁾; liikennelinjaa Helsinki—Tapaninkylä koskevia lautakunnan lausuntoja ²³⁾; A. F. Wahlströmin vahingonkorvausta ²⁴⁾; Ruotsalaisen teatterin anomusta henkilö- ja tavarankuljetuksesta Turkuun ²⁵⁾; komitean mietintöä yhteisestä laivaväestä satalaitekselle ja liikennelaitokselle ²⁶⁾; korvauksen myöntämistä v:n 1918 tapahtumien johdosta erotetuille tai heidän leskilleen ²⁷⁾; Vartiokylän ja Marjaniemen asukkaiden anomusta esikaupunkilinjojen lippujen hintojen muuttamisesta ²⁸⁾; varoitusmerkkivälön asettamista Nordenskiöldin kadulta Pasilaan johtavien teiden risteykseen ²⁹⁾; Koskelantien liikennöimistä ³⁰⁾; Mannerheimintien erään osan poikkileikkausta ³¹⁾; konepajakomitean mietintöä ³²⁾; Viisikulman liikennekorokkeen siirtämistä ³³⁾; eräiden Haagan asukkaiden anomusta Haagan raitiotielinjan päätepysäkistä tehdyn päätöksen muuttamisesta ³⁴⁾; Oulunkylästä Pukinmäelle johtavalla tiellä olevan sillan uusimisesta ³⁵⁾; Korkeasaaren lautan varustamista vesipumpulla ³⁶⁾; Vallilan hallin lisärakennusta ³⁷⁾; linja 21:n liikennettä ja aikatauluja ³⁸⁾; poliisien ilmaista matkustusoikeutta ³⁹⁾; odotuspenkin asettamista kunnalliskodin pysäkille ⁴⁰⁾; liikenneturvallisuuden parantamista Arabian tehtaan edustalla ⁴¹⁾; työvoiman vaihtoa Tukholman raitiotieiden kanssa ⁴²⁾; selvitystä liikennelaitoksen rakennustoiminnasta ⁴³⁾; Etel. Hesperiankadun ja Runeberginkadun risteuksen jalkakäytävän pyöristämistä ⁴⁴⁾; linja-autopysäkkien siirtoa Mäkelänkadulla ⁴⁵⁾; liikennelaitoksen henkilökunnan palkkojen kuoppatastausta ⁴⁶⁾; ratsastushallin vapauttamista ratsastusta varten ⁴⁷⁾; koirien kuljetusta raitiovaunuissa ja linja-autoissa ⁴⁸⁾; Aleksanteri II:n patsaan ympäristön järjestelystä tehtyä aloitetta ⁴⁹⁾; 24. pohjoismaisen kirurgikongressin kuljetuksia ⁵⁰⁾; ehdotusta Marja-

¹⁾ Liik.l.lk. 14 p. lokak. 604 §. — ²⁾ S:n 14 p. lokak. 606 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 621 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 658 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. jouluk. 711 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 739 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 753 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. helmik. 112 § ja 11 p. maalisk. 153 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 143 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. huhtik. 188 §, 22 p. huhtik. 242 §, 3 p. kesäk. 336 § ja 23 p. jouluk. 734 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. kesäk. 313 ja 322 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. helmik. 127 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. heinäkuu. 425 § ja 25 p. marrask. 689 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. syysk. 518 §. — ¹⁵⁾ S:n 14 p. tammik. 22 §, 18 p. helmik. 107 §, 30 p. syysk. 569 § ja 23 p. jouluk. 743 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 623 §. — ¹⁷⁾ 14 p. tammik. 10 §. — ¹⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 13 §. — ¹⁹⁾ S:n 14 p. tammik. 14 §. — ²⁰⁾ S:n 4 p. helmik. 56 §. — ²¹⁾ S:n 4 p. helmik. 57 § ja 11 p. marrask. 648 §. — ²²⁾ S:n 4 p. helmik. 59 §. — ²³⁾ S:n 4 p. helmik. 60 §. — ²⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 80 §. — ²⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 137 § ja 16 p. syysk. 537 §. — ²⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 139 §. — ²⁷⁾ S:n 11 p. maalisk. 140 §. — ²⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 141 §. — ²⁹⁾ S:n 1 p. huhtik. 180 §. — ³⁰⁾ S:n 1 p. huhtik. 182 §. — ³¹⁾ S:n 1 p. huhtik. 183 §. — ³²⁾ S:n 1 p. huhtik. 186 §. — ³³⁾ S:n 1 p. huhtik. 187 §. — ³⁴⁾ S:n 1 p. huhtik. 192 §. — ³⁵⁾ S:n 1 p. huhtik. 200 §. — ³⁶⁾ S:n 7 p. huhtik. 218 §. — ³⁷⁾ S:n 7 p. huhtik. 220 §. — ³⁸⁾ S:n 22 p. huhtik. 230 §. — ³⁹⁾ S:n 22 p. huhtik. 231 §. — ⁴⁰⁾ S:n 22 p. huhtik. 232 §. — ⁴¹⁾ S:n 22 p. huhtik. 233 §. — ⁴²⁾ S:n 22 p. huhtik. 235 §. — ⁴³⁾ S:n 22 p. huhtik. 236 §. — ⁴⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 258 §. — ⁴⁵⁾ S:n 11 p. toukok. 260 §. — ⁴⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 621 §. — ⁴⁷⁾ S:n 11 p. toukok. 263 §. — ⁴⁸⁾ S:n 20 p. toukok. 290 §. — ⁴⁹⁾ S:n 20 p. toukok. 297 §. — ⁵⁰⁾ S:n 3 p. kesäk. 309 §. — ⁵¹⁾ S:n 3 p. kesäk. 310 §.

niemen suunnan liikenteen parantamiseksi¹⁾; liikennelinja 17:n pohjoispään järjestämistä²⁾; autonkuljettaja V. J. Halmesvaaran korvausvelvollisuuden alentamista tai poistamista³⁾; kaupungin ja Suomenlinnan välisen liikenteen järjestelyä⁴⁾; rahastaja H. Ahosen valitusta loma-asiassa⁵⁾; liikennelaitoksen henkilökunnan vapaita matkoja koskevaa esitystä⁶⁾; isännättömien teiden komitean mietintöä⁷⁾; kaupungin sisäistä liikennettä haittaavien epäkohtien parantamista⁸⁾; Lauttasaaren sillan itäpäähän jalankulkijaliikenteen järjestelyä⁹⁾; kortteliin n:o 721 muodostettavan asuntotontin myymistä ja raitiotieraitteiden järjestelyä sen johdosta¹⁰⁾; linja-autolinja 15:n reittiä¹¹⁾; pysäköimiskieltomerkkien asettamista Lastenlinnantielle¹²⁾; liikenteen järjestelyä Hakaniementorilla sekä Mannerheimintien ja Nordenskiöldinkadun risteyksessä¹³⁾; rahastaja E. Nybergin valitusta¹⁴⁾; eräiden katujen luokituksen muuttamista¹⁵⁾; Hietalahdentorin etelänurkkauksen järjestelyä¹⁶⁾; Unionin- ja Kaisaniemenkadun risteuksen uudelleen järjestämistä¹⁷⁾; tilintarkastajien v:n 1948 kertomuksen Alutroll nimistä johdinta koskevaa kohtaa¹⁸⁾; työtehoituston mietintöä varastonhoidon tehostamisesta kaupungin laitoksissa¹⁹⁾; liikennejärjestyskomitean ehdotusta kaupungin uudeksi liikennejärjestykseksi²⁰⁾; poliisilaitoksen ehdotusta kaukolinja-asemapaikoista Länsi-Pakilassa²¹⁾; raitiovaununlinjojen M ja 4:n yhdistämistä²²⁾; sorvaaja E. Westmanin valitusta vahingonkorvausta koskevasta päätöksestä²³⁾; yleisten töiden lautakunnan esitystä Pakilan tieverojen ylijäämän käytöstä²⁴⁾; raitiovaunukuljettajien O. Paltolan ja A. Gladin ikäkorotuksia²⁵⁾; koululaisten liikenneopetuksen tehostamista koskevaa esitystä²⁶⁾; Punkaharju II -nimisen laivan myyntiä koskevaa tarjousta²⁷⁾; Kaisaniemenkadulla 23. 7. tapahtunutta raitiovaunun ja rakennustoimiston kuorma-auton yhteenajoa²⁸⁾; rahastaja M. Wasströmin palkatonta lomaa koskevaa valitusta²⁹⁾; Kulosaaren uuden sillan leveyttä³⁰⁾; Erottajan aukion liikenteen uudelleen järjestelyä³¹⁾; linja-autopysäkin perustamista Pitäjänmäelle Valimontien risteykseen³²⁾; autolinja 51:n reitin jatkamista Askolantien kulmaan sekä maksurajojen poistamista³³⁾; eräiden liikennelupien myöntämistä tai uusimista, aikataulun muutoksia, liikennevuorojen ym. järjestelyä koskevia anomuksia; alennus- tai vapaa-lippujen myöntämistä; anomuksia kuljetusmaksujen alentamisesta tai maksuttomien kuljetusten järjestämisestä.

Palkkalautakunnalle annettiin lausunnot asioista, jotka koskivat: liikennelaitoksen ratatyöntekijäin palkkausta³⁴⁾ ja vaununkorjaaja O. Engblomin sairausloma³⁵⁾.

Lisäksi lautakunta antoi kielitaitosääntökomitealle lausunnon kielitaitosäännön tarkistamista koskevassa asiassa³⁶⁾ sekä ns. tilisääntökomitealle lausunnon komitean alustavasta ehdotuksesta kassa- ja tililaitoksen uusimiseksi³⁷⁾.

Liikennelaitos

Hallinto, organisaatio ym.

Henkilökunta. Laitoksen henkilökuntaan kuului v:n 1948 päättyessä 2 911 henkilöä ja v:n 1949 päättyessä 3 046 henkilöä seuraavasti ryhmitettyinä:

¹⁾ Liikl.lk. S:n 3 p. kesäk. 312 § ja 5 p. elok. 477 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 317 §. — ³⁾ S:n 3 p. kesäk. 330 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 334 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. kesäk. 361 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. heinäk. 385 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. heinäk. 412 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. heinäk. 413 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. heinäk. 414 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. heinäk. 415 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. heinäk. 416 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. heinäk. 417 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. heinäk. 420 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. heinäk. 421 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. heinäk. 439 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. heinäk. 441 §. — ¹⁷⁾ S:n 22 p. heinäk. 444 §. — ¹⁸⁾ S:n 22 p. heinäk. 451 §. — ¹⁹⁾ S:n 16 p. syysk. 538 §. — ²⁰⁾ S:n 16 p. syysk. 541 §. — ²¹⁾ S:n 30 p. syysk. 574 §. — ²²⁾ S:n 28 p. lokak. 616 §. — ²³⁾ S:n 11 p. marrask. 646 §. — ²⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 647 §. — ²⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 661 § ja 9 p. jouluk. 718 §. — ²⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 674 §. — ²⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 708 §. — ²⁸⁾ S:n 9 p. jouluk. 719 §. — ²⁹⁾ S:n 9 p. jouluk. 721 §. — ³⁰⁾ S:n 9 p. jouluk. 722 §. — ³¹⁾ S:n 23 p. jouluk. 732 §. — ³²⁾ S:n 23 p. jouluk. 746 §. — ³³⁾ S:n 23 p. jouluk. 747 §. — ³⁴⁾ S:n 1 p. huhtik. 179 §. — ³⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 239 §. — ³⁶⁾ S:n 14 p. tammik. 15 §. — ³⁷⁾ S:n 2 p. syysk. 506 §.

	1948	1949
Pääkonttori, liikennekonttori, lippukassat, pakettitoimistot, konttori-siivoojat ja vahtimestarit	76	79
Raitiotieliikenne	1 403	1 366
Omnibusliikenne	415	559
Rataosasto	223	216
Vaunuhallit ja korjauspajat	764	790
Vaatehtimo	22	28
Sairaanhoido	5	5
Tarvepuiden hankinta	2	—
Laivaliikenne	1	3
Yhteensä	2 911	3 046

Eläkkeensaajia oli v:n 1948 päättyessä 386 ja v:n 1949 päättyessä 412.

Vakinainen henkilökunnan ollessa kesälomalla touko—syyskuun aikana työskenteli liikenneosastolla tarpeellinen määrä ylimääräistä henkilökuntaa. Laivamiehistöön kuului purjehduskautena 12 henkilöä.

Lääkärien toiminta. V. 1949 oli laitoksen poliklinikalla sairaskäyntien lukumäärä 20 290 oltuaan v. 1948 20 081. Kotikäyntien luku oli 430 ja uusille rahastajille pidettyjen terveydenhoitoa koskevien luentojen luku 6. Eniten sairausilmoituksia oli tammikuussa, 2 152, ja vähiten kesäkuussa, 1 074. Keuhkotarkastuksissa kävi 2 810 henkilöä.

Henkilökunnan huoltokonttori. Kertomusvuoden päättyessä oli huoltokonttorin jäsenmäärä 2 780. Tilillepanojen yhteismäärä oli 75 760 992 mk ja ottojen 58 455 000 mk. Talletettuja varoja oli joulukuun 31 p:nä 1949 17 305 992 mk. Vuoden aikana myönnettiin 1 850 lainaa lainamäärän noustessa 7 340 800 mk:aan. Kirjausvientien luku oli n. 130 000.

Löytötavaratoimisto. V. 1949 oli talteenotettujen esineiden luku 7 804. Niistä 2 339 voitiin toimittaa takaisin asianomaiselle omistajalle.

Tilastollinen yleiskatsaus. Alla olevassa taulukossa annetaan tietoja v:n 1949 raitiotie- ja omnibusliikenteestä v:n 1948 vastaaviin lukuihin verraten:

	Laskettu vaunukilometrimäärä ¹⁾	Matkustajia	Tuloja, mk		Menoja, mk	
			Kaikkiaan	Liikenteestä	Kaikkiaan	Liikenteestä
V. 1948	15 925 300	124 595 895	907 147 994	892 496 248	1 000 820 268	833 779 164
V. 1949	17 985 562	116 212 641	1 105 407 310	1 092 756 549	1 107 099 803	887 273 986
Erotus	+ 2 060 262	— 8 383 254	+198 259 316	+200 260 301	+106 279 535	+ 53 494 822
%	+12.9	— 6.7	+21.9	+22.4	+10.6	+ 6.4

Laivaliikenteestä oli tuloja 7 236 295 mk. V:n 1948 vastaava määrä oli 6 523 216 mk, joten lisäys oli 713 079 mk eli 10.9 %. Saman liikenteen menot nousivat 3 572 812 mk:sta 4 093 526 mk:aan lisäyksen ollessa siis 520 714 mk eli 14.6 %.

Raitiotiet

Liikenne. V. 1949 tehtiin raitiotieliikenteessä seuraavat muutokset: tammikuun 3 p:nä yhdistettiin linjat 1 ja 8 linjaksi I; kesäkuun 1 p:nä lakkautettiin linja 7 ja muutettiin linjan 12 reitti kulkemaan Kuusitieltä Kirurgille ja linjan H reitti Haagasta Diakonissalaitokselle; kesäkuun 16 p:nä lakkautettiin linja 5, joka korvattiin autolinjalla 18.

Nämä muutokset huomioonottaen olivat vuorotiheydet raitiotielinjoilla elokuun 31 p:nä 1949 saakka seuraavat:

¹⁾ Laskettuun vaunukilometrimäärään sisältyvät moottorivaunukilometrimäärä ja puolet perävaunujen kulkemasta kilometrimatkasta. Tavara-liikenne on myös sisällytetty numeroihin.

Linja	Klo 6—n. 19		Klo 19—n. 23.30		Klo 23.30—1.30	
	Juna- määrä	Vuorotiheys, minuuttia	Juna- määrä	Vuorotiheys, minuuttia	Juna- määrä	Vuorotiheys, minuuttia
1. Salmisaari—Eira	14	7.5	12	8.8	—	—
2. Arkadia—Harjutori	6	7	6	7	—	—
3. Töölö—Eira—Kallio, kiertolinja	18	6	14	7.5	6	17
4. Meilahti—Hietalahti	8	6.5	6	8.5	—	—
6. Arabia—Maria	10	6	8	7.5	2	30
10. Pasila—Nordenskiöldinkatu	1	12	1	12	—	—
12. Kuusitie—Kirurgi	7	6.6	5	9.2	—	—
K. Käpylä—Kauppatori	7	8	6	9	2	30
M. Munkkiniemi—Erottaja	5	12	5	12	2	30
H. Haaga—Diakonissalaitos	7	11	7	11	—	—
Haaga—Hakaniemi	—	—	—	—	1	70
KB. Kulosaari—Kauppatori	3	20	3	20	1	50
Yhteensä	86	—	73	—	14	—

Edellä mainittujen 86 junan lisäksi asetettiin liikenteeseen tungosaikana klo 6—9 ja 15.30—19 40 ns. tungosaikajunaa. Vähentyneen matkustajamäärän vuoksi poistettiin kesäkuukausina liikenteestä 14 tungosaikajunaa.

Syyskuun 1 p:nä 1949 tulivat voimaan uudet aikataulut, joiden mukaan vakinaisten junien lukumäärää lisättiin klo 6—19 välisenä aikana 10:llä ja klo 19—23.30 välisenä aikana 7:llä. Yövaunujen lukua lisättiin 2:lla. Vuorotiheydet muuttuivat seuraavallisiksi:

Linja	Klo 6—n. 19		Klo 19—n. 23.30		Klo 23.30—1.30	
	Juna- määrä	Vuorotiheys, minuuttia	Juna- määrä	Vuorotiheys, minuuttia	Juna- määrä	Vuorotiheys, minuuttia
1. Salmisaari—Eira	16	6.8	14	7.7	—	—
2. Arkadia—Harjutori	7	5.7	6	6.7	—	—
3. Töölö—Eira—Kallio, kiertolinja	20	5.2	14	7.3	6	17
4. Meilahti—Hietalahti	9	5.6	7	7.1	—	—
6. Arabia—Maria	11	5.5	9	6.7	2	30
10. Pasila—Nordenskiöldinkatu	1	10.5	1	14.5	—	—
12. Kuusitie—Kirurgi	8	5.8	6	7.7	—	—
K. Käpylä—Kauppatori	8	7	7	8	3	20
M. Munkkiniemi—Erottaja	5	12	5	12	2	30
H. Haaga—Diakonissalaitos	8	10	8	10	—	—
Haaga—Hakaniemi	—	—	—	—	2	35
KB. Kulosaari—Kauppatori	3	20	3	20	1	50
Yhteensä	96	—	80	—	16	—

Samanaikaisesti vähennettiin tungosaikajunien lukumäärää 40:stä 30:een.

Kuten edellisenäkin vuonna ylläpidettiin v. 1949 sunnuntaiaamuisin klo 7—9 harvennettua liikennettä linjoilla 1, 3, 6, K, M, H ja KB ja vasta klo 9 alkoi vakinainen liikenne kaikilla linjoilla.

Alla olevassa taulukossa esitetään muutamia raitiotieliikennettä koskevia tilastollisia tietoja v:lta 1948 ja 1949:

	Laskettu vaunukilo- metrimäärä ¹⁾	Matkustajia		Liikennetuloja, mk		Liikennemenoja, mk		
		Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Matkus- tajaa kohden
V. 1948	11 627 767	102 630 778	8.83	671 480 550	57:75	602 333 280	51:80	5:87
V. 1949	11 864 012	85 015 589	7.17	724 422 033	61:06	609 616 175	51:38	7:17
Erotus	+236 245	—17 615 189	— 1.66	+52 941 483	+3:31	+7 282 895	—0:42	+1:30
%	+2.0	—17.2	— 18.8	+7.9	+5.7	+1.21	—0.81	+22:15

¹⁾ Ks. alav. s. 306.

Liikkuva kalusto. Oy. Karia ab:n, Karjaa, v. 1947 toimittamista raitiotiemoottorivaunuista oli v. 1948 asennettu moottorit kolmeen. V. 1949 asennettiin moottorit muihin kahdeksaan vaunuun. Kertomusvuoden aikana edellä mainittu tehdas toimitti viisi perävaunua liikennelaitokselle. Edelleen ostettiin kaksi kippilaitteella varustettua Fordson Thames kuorma-autoa, neljä kiskojenlakaisulaitteella varustettua Fordson Major traktoria, kolme White puolitraktoria sekä yksi Carrimore-merkkinen kuorma-auton perävaunu.

Kahdesta Volvo merkkisestä linja-autosta muutettiin toinen asennuslinja-autoksi ja toinen johdinautoliikenteen kalustoautoksi. Porthaninkadun liikenneonnettomuudessa helmikuun 20 p:nä 1948 pahoin vaurioitunut perävaunu romutettiin. Niinikään romutettiin kaksi raitiovaunujen lumiauraa.

Kertomusvuoden päättyessä kuului vaunustoon 199 moottorivaunua, 252 perävaunua, 1 kiskonhiontamoottorivaunu, 1 hitsausmoottorivaunu sekä 1 perävaunu, 3 työmoottorivaunua, 1 kiskojenpuhdistusperävaunu, 2 ratajäähöylää, 1 erikoisjäähöylä, 28 raitiovaunujen lumiauraa, 2 Caterpillar lumiauraa, 13 asennus- ja kuorma-autoa, 2 asennuslinja-autoa, 1 kalustolinja-auto, 4 traktoria, 6 lumenkuljetusvaunua, 2 kuorma-auton perävaunua, 1 kuljetettava Coles-nosturi ja 1 raitiovaunukuljetusvaunu.

Raiteet. V. 1949 valmistui Nurmijärventien rakennustöiden yhteydessä Haagassa v. 1948 aloitettu, uudelle ratapenkereelle rakennettava raide. Uuden 305 ratametrin pituisen rautatiekiskoradan valmistuttua purettiin vanha rautatiekiskorata, jonka pituus oli 320 ratometriä. Vallilan raitiotiehallin ratapihalla suoritettujen muutostöiden yhteydessä rakennettiin Hauhontielle 95 ratametrin pituinen raidesilmukka. Kulosaaren ja Kuorekarin väliseltä vanhalta puusillalta siirrettiin uudelle penkereelle rataa 340 m.

Kuluneita kiskoja vaihdettiin eri paikoissa rataverkostoa yhteensä 3 741.5 m. Raiteita nostettiin ja tuettiin uudelleen 11 110 m:n matkalla yksinkertaista raidetta. Soraa muuttettiin sepelialustaksi Isolla Puistotiellä Munkkiniemessä 100 ratametrin matkalla. Ratapölkkyjä vaihdettiin 460 kpl.

Vuoden päättyessä oli raiteiden yhteenlaskettu pituus 82 597 m yksinkertaista raidetta sekä ratapiha- ja halliraitteiden pituus 10 049 m. Urakiskoraiteiden pituus oli 88 076 m ja rautatiekiskoraiteiden 4 570 m.

Kuluneiden vaihteiden tilalle asennettiin 26 uutta ja 9 käytettyä, mutta kunnostettua vaihdetta, 1 vaihde poistettiin ja sähköllä käännettäväksi asennettiin yksi. Vuoden päättyessä oli vaihteiden kokonaismäärä 238, nimittäin ratapihoilla 102 ja radoilla 136, joista sähköllä käännettäviä oli 25. Raideristeyksiä oli 43, joista radoilla oli 41 ja ratapihoilla 2.

Katuosuuksia korjattiin 13 131 m² nupukivillä ja 15 148 m² bitumipäällystyksellä. Kivimurskaamossa valmistettiin 1 976 m³ kivimurskaa.

Pyiväitä pystytettiin 26, poistettiin 24 ja vaihdettiin uusiin kaksi.

Ilmajohto. Hauhontielle asennettiin 120 m ilmajohtoa, Nurmijärventielle 320 m, Kuorekarin ja Kulosaaren väliselle ratapenkereelle 350 m sekä Vallilan ratapihalle 100 m. Kulunutta ilmajohtoa vaihdettiin uuteen 3 625 m, Haagasta poistettiin 350 m ja Kulosaaren sillan luota 400 m ilmajohtoa. Vuoden päättyessä oli ilmajohtojen yhteenlaskettu pituus 95 360 m.

Katuristeyksien sähkömerkinantovaloja asennettiin Tehtaankadun ja Kapteeninkadun risteyksen pohjoispuolelle sekä Katariinankadun ja Aleksanterinkadun risteykseen. Ison Roobertinkadun ja Annankadun risteyksessä vaihdettiin vaurioitunut merkinantovalo uuteen. Merkinantovalot poistettiin Tehtaankadun ja Kapteeninkadun läntisestä risteyksestä sekä Pursimiehenkadun ja Telakkakadun risteyksestä.

Kondensaattori radiohäiriöiden estämiseksi asennettiin Tehtaankadun ja Kapteeninkadun risteykseen. Kondensaattorien lukumäärä oli vuoden päättyessä 75.

Johtovikoja sattui kertomusvuonna 33 kertaa, joista 14 aiheutti liikennehäiriöitä liikenteen ollessa tämän johdosta keskeytyksissä 20 minuutista 4 tuntiin kerrallaan.

Autolinjat

Liikenne sisäisillä sekä muilla ilman vyöhykerajoja olevilla linjoilla oli seuraava:

Linja	Aika	Vuoro- tiheys, minuuttia
14. Eira—Töölöntori	1. 1.—23. 1.	4 ½
Eira—Naistenklinikka ¹⁾	24. 1.—21. 12.	4 ½
	22. 12.—31. 12.	4
15. Erottaja—Naistenklinikka	1. 1.—23. 1.	6
Erottaja—Lastenlinna ²⁾	24. 1.—27. 9.	6
	28. 9.—31. 12.	5
16. Kruununhaka—Eira	1. 1.—30. 9.	8
	1. 10.—31. 12.	6 ½
17. Harjutori—Rautatientori	1. 1.—28. 1.	5
Harjutori—Erottaja	29. 1.— 2. 3.	4 ½
Harjutori—Koulupuistikko	3. 3.— 3. 4.	6
Harjutori—Kapteeninkatu ³⁾	4. 4.— 3. 6	7
Aleksis Kivenkatu—Merikatu ⁴⁾	14. 6.—113. 12.	6 ½
	14. 12.—31. 12.	6
18. Katajanokka—Etu-Töölö ⁵⁾	16. 6.—31. 8.	5
	1. 9.—31. 12.	3 ¾
20. Lauttasaari—Erottaja ⁶⁾	1. 1.—31. 12.	18
21. Arkadianaukio—Seurasaaari ⁷⁾	1. 1.—31. 12.	30
23. Lauttasaari—Erottaja ⁶⁾	1. 1.—31. 12.	18
24. Lauttasaari—Erottaja ⁸⁾	1. 1.—31. 12.	36
31. Kivinokka—Sörnäisten apteekki ⁹⁾	25. 5.— 3. 10.	30

Seuraavasta luettelosta selviävät vuorotiheydet niillä esikaupunkilinjoilla, joilla on vyöhykerajat:

Linja	Aika	Vuoro- tiheys, minuuttia
25. Kaarela—Arkadianaukio ¹⁰⁾	1. 1.—31. 12.	60
32. Herttoniemi—Rautatientori ¹¹⁾	1. 1.—31. 12.	45—60
33. Marjaniemi—Rautatientori ¹²⁾	1. 1.—31. 12.	65
35. Laajasalo—Rautatientori ¹³⁾	1. 1.—31. 12.	60
36. Jollas—Rautatientori ¹⁴⁾	1. 1.—31. 12.	65
37. Hevossalmi—Rautatientori ¹²⁾	1. 1.—31. 12.	65
41. Vartiokylä—Rautatientori ¹⁵⁾	1. 1.—31. 12.	30—35
50. Kumpula—Rautatientori ¹⁶⁾	23. 5.—31. 12.	40
51. Koskela—Rautatientori ¹⁷⁾	1. 1.—31. 12.	8
52. Pirkkola—Rautatientori ¹⁸⁾	1. 1.—31. 12.	60

¹⁾ Helmikuun 5 p:nä asetettiin 2 ruotsalaista johdinautoa liikenteeseen. — ²⁾ Syyskuun 28 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana 1 ylimääräinen auto tungos- ja aamiaisaikana. — ³⁾ 1 ylimääräinen auto tungosaikana. — ⁴⁾ Kesäkuun 17 p:n ja marraskuun 25 p:n välisenä aikana 1 ja marraskuun 26 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana 2 ylimääräistä autoa tungosaikoina. — ⁵⁾ Tungosaikoina oli ylimääräisiä autoja, kesäkuun 16 p:stä elokuun 31 p:ään 4, syyskuun 1 p:stä lokakuun 3 p:ään 6 ja lokakuun 4 p:stä joulukuun 31 p:ään 7 autoa sekä aamiaisaikoina elokuun 4 p:stä lokakuun 3 p:ään 3 ja lokakuun 4 p:stä joulukuun 31 p:ään 1 auto. — ⁶⁾ Tammikuun 1 p:stä 24 p:ään 1 ylimääräinen auto tungosaikoina. — ⁷⁾ Tammikuun 1 p:stä lokakuun 23 p:ään klo 7.15—18.45 ja lokakuun 24 p:stä joulukuun 31 p:ään klo 7.15—9.45 ja klo 14.15—18.45; sitä paitsi Erottajan—Seurasaaaren linjaa liikennöitiin tammikuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään klo 18.40—23.10 yhden tunnin väliajoin. — ⁸⁾ Ainoastaan tungosaikoina 2 ylimääräistä autoa. — ⁹⁾ Ainoastaan tungosaikoina paitsi sunnuntaisin klo 18—21. — ¹⁰⁾ 1 ylimääräinen auto linjanosalla Arkadianaukio—Pitäjänmäki tungosaikoina. — ¹¹⁾ Ainoastaan tungosaikoina paitsi sunnuntaisin klo 8—21.30. — ¹²⁾ Ylimääräinen auto tarvittaessa. — ¹³⁾ Ainoastaan tungosaikoina; kesällä sunnuntaisin koko päivän. — ¹⁴⁾ Ainoastaan tungosaikoina paitsi sunnuntaisin klo 7.35—18.55. — ¹⁵⁾ 3 ylimääräistä autoa tungosaikoina. — ¹⁶⁾ 1 ylimääräinen auto tungosaikoina. — ¹⁷⁾ Tammikuun 1 p:stä toukokuun 22 p:ään 2 ylimääräistä autoa tungosaikoina. — ¹⁸⁾ Tammikuun 1 p:stä joulukuun 15 p:ään 3 ja joulukuun 16 p:stä 31 p:ään 4 ylimääräistä autoa tungosaikoina.

53. Itä Pakila—Rautatietori ¹⁾	1.	1.—31. 12.	60
54. Länsi Pakila—Rautatietori ²⁾	1.	1.—31. 12.	30
63. Malmi—Rautatietori ¹⁾	1.	1.—31. 12.	60

Sitä paitsi oli linjalla 23 Lauttasaari—Erottaja kertomusvuoden alusta tammikuun 23 p:ään lauantaisin 2 ja muina viikon päivinä 1 yövuoro sekä mainitulla linjalla ja linjoilla 37 Hevossalmi—Rautatietori, 41 Vartiokylä—Rautatietori sekä 54 Länsi Pakila—Rautatietori tammikuun 24 p:stä vuoden loppuun 2 yövuoroa kaikkina viikon päivinä.

Haagan oikaisuraiteen yhdistämisen vuoksi järjestettiin helmikuun 24—25 p:nä pendeliliikenne linja-autolla Ruskeasuolta Haagaan. Niinikään järjestettiin linja-autoilla pendeliliikenne Meilahdesta Munkkiniemeen lokakuun 8 p:nä raitiotiesillan korjaamisen vuoksi, kuten myös Pääskylänkadulta Kulosaaren raitiotieliikenteen ollessa keskeytyksissä marraskuun 16 p:stä 26 p:ään radan uudelle penkereelle siirtämisen takia.

Yhteisesti Suomen matkatoimiston kanssa järjestettiin 128 kiertomatkaa kaupungin alueella kesäkuun 25 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana uudella matkailuautolla. Mainitulla autolla ajettu kilometrimäärä oli 7 092.

Johdinautoliikennettä ylläpidettiin linjalla 14 Eira—Naistenklinikka, joskaan nykyinen 8 johdinautoa käsittävä vaunusto ei riittänyt linjan liikennöimiseen pelkästään johdinautoilla.

Alla olevassa taulukossa esitetään muutamia autoliikennettä koskevia tietoja v:lta 1948 ja 1949, johdinautoliikennettä lukuunottamatta:

	Vaunukilometri-määrä ³⁾	Matkustajia		Liikennetuloja, mk		Liikennemenoja, mk		
		Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Matkustajaa kohden
V. 1948	4 143 032	21 965 117	5.80	221 015 698	53:35	231 445 884	55:86	10:54
V. 1949	5 631 741	28 214 414	5.01	337 285 201	59:89	264 445 894	46:96	9:37
Erotus	+1 488 709	+6 249 297	-0.29	+116 269 503	+6:54	+33 000 010	-8:90	-1:17
%	+35.9	+28.5	-5.5	+52.6	+12.3	+14.3	-15.9	-11.1

Johdinautoliikenteen vastaavat luvut v:lta 1949 ovat seuraavat:

	Vaunukilometri-määrä	Matkustajia		Liikennetuloja, mk		Liikennemenoja, mk		
		Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Matkustajaa kohden
V. 1949	314 488	2 982 638	9.48	31 049 315	98:73	13 211 917	42:01	4:43

Linja- ja kuorma-autovaunusto. Kertomusvuoden aikana toimitettiin liikennelaitokselle 30 uutta linja-autoa sekä 1 matkailuauto. Samanaikaisesti muutettiin viimeiset kuorma-autoina käytetyt linja-autot jälleen linja-autoiksi. Kahdeksan linja-autoa myytiin. Vaunusto käsitti vuoden päättyessä 143 linja-autoa, joista 22 suurta ja 120 keskikokoista sekä 1 matkailuauto. Auton etuauroja oli 8, joista 2 kärki- ja 6 siipiauraa. Linja-autovaunustosta oli vuoden lopussa 123 linja-autoa liikennekelteisessä kunnossa ja rekisteröitynä.

Johdinautovaunustoon kuului 8 johdinautoa.

Johdinautojen johtoverkosto. Naistenklinikkan—Eiran johdinautolinjan viimeistelytyöt suoritettiin tammikuussa. Vyöhyke-eristimiä asennettiin Töölöntorin kohdalle sekä Fredrikinkadun ja Arkadiankadun risteykseen. Syöttöjohtoja vedettiin raitiotien ilmajohdosta Töölöntorilla, Runeberginkadun ja Sammonkadun risteyksessä sekä Laivurin-

¹⁾ 1 ylimääräinen auto tungosaikoina. —²⁾ Tammikuun 1 p:stä marraskuun 18 p:ään 1 ja marraskuun 19 p:stä joulukuun 31 p:ään 2 ylimääräistä autoa tungosaikoina. —³⁾ Lukuunottamatta tavarankuljetusta, jota pääasiassa suoritettiin laitoksen omiin tarpeisiin vaunukilometrimäärän ollessa v. 1948 154 501 ja v. 1949 175 321

kadulla. Kampintorilla vedettiin syöttökaapeli johtoverkostosta Kampin muuntoasemalle sähkövirran saantia varten suoraan mainitulta asemalta. Tätä kaapelia ei sähkölaitos ole vielä voinut kytkeä virtaverkoston. Tarpeelliset kiristyslaitteet asennettiin.

Töölön halliin n:o III sekä hallista Eino Leinonkatua pitkin Topeliuksenkadulle asennettiin johtoa yhteensä 560 m yksinkertaista johtoa. Johdinautojen johtoverkoston pituus oli siis vuoden päättyessä 8 960 m yksinkertaista johtoa.

Koeajojen jälkeen avattiin linja liikenteelle helmikuun 5 p:nä.

Johtovikoja sattui kertomusvuoden aikana 19 kertaa, joista 10 aiheutti liikennehäiriöitä. Liikenne oli tällöin keskeytyksissä $\frac{1}{2}$ tunnista 2 tuntiin kerrallaan.

S a h a

Koska normaali-aikojen palattua puutavaran saanti ei tuottanut vaikeuksia, lakautettiin laitoksen Askolassa sijaitsevan sahan toiminta ja sahan varastossa oleva sahattu puutavara, yhteensä 127 Std, siirrettiin laitoksen varastoihin Helsinkiin.

L a i v a l i i k e n n e

Laitoksen höyryalus J. L. Runeberg oli purjehduskautena liikenteessä Korkeasaaren—Pohjoissataman reitillä huhtikuun 24 p:stä elokuun 1 p:ään, minkä jälkeen reittiä liikennöitiin uudella Korkeasaari—Högholmen nimisellä moottorilautalla. Yhteensä kuljetettiin 587 421 matkustajaa, joista 151 290 oli lapsia.

R a k e n n u k s e t

Töölön raitiovaunuhalliin rakennettiin huolto-osaston henkilökunnalle pukeutumiseksi sekä pesu- ja suihkuhuoneita. Pienehköjä uudistus- ja muutostöitä suoritettiin, kuten lämpöjohdon osittainen uusiminen ja konealustojen rakentaminen.

Munkkisaaren autohallin tultua laitoksen käyttöön suoritettiin siellä erinäisiä uudistustöitä.

Vallilan auto-osaston pihalle suunniteltu lisärakennus, jonka rakentaminen aloitettiin syksyllä 1948, valmistui elokuun 1 p:nä 1949. Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen on sijoitettu peltisepänverstas, paja, lämpökeskus ja varasto, toiseen kerrokseen konttorihuoneita ja puusepänverstas, kolmanteen kerrokseen sekä naisten että miesten pesu- ja pukuhuoneet sekä neljänteen kerrokseen voimistelusalii, ruokasali ja keittiö.

Uudistus- ja muutostöitä suoritettiin halleissa ja konepajoissa.

K o r j a u s p a j a t

Kuten edellisenäkin vuonna voitiin raitiovaunut kertomusvuonna ottaa täystarkastukseen normaalikäyttökilometrien jälkeen. Samoin oli vanhemman malliset moottorivaunut otettava puolitarkastukseen jopa 5 kertaa. Suoritettiin loppuun käyntiänpainovastusten siirtäminen vaunujen katolle, vaunujen uudestirakentaminen yhdensuuntaista liikennettä varten ja kiinteiden rahastajain paikkojen asentaminen umpinaisiin vauuihin. Varsinaisia korjaustöitä oli samassa määrin kuin aikaisemminkin.

Töölössä vallitsevan hallitilan puutteen johdosta oli raitiovaunuja sijoitettava yöksi hallipihalle, mikä vaikutti haitallisesti vaunujen sähkölaitteisiin.

Kaikki laitokselle v. 1949 toimitetut autot otettiin täystarkastukseen. Kahteentoista autoon asennettiin kiinteä rahastajan paikka. Yhteenajoja oli huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna, mikä lisäsi korjaustöiden lukumäärää.

Höyryalus J. L. Runeberg ja moottorilautta Korkeasaari—Högholmen nostettiin syksyllä Valtion metallitehtaiden Helsingin telakalle. Tavalliset vuosikorjaukset suoritettiin sekä moottorilautalla sen lisäksi eräitä viimeistelytöitä.

A j o m a k s u t j a l i p p u j e n m y y n t i

Ajomaksut. Kertomusvuoden aikana olivat eri liikennelinjoilla seuraavat lippujen hinnat voimassa:

Raitiotieliput ilman siirto-oikeutta; yöliikenteessä kaksinkertainen maksu: 1 matkan lippu 10 mk, 6 matkan lippu 50 mk ja 12 matkan lippu 100 mk.

Pasilan linjan raitiotieliput siirto-oikeuksin linjalle 3: 1 matkan lippu 10 mk ja 6 matkan lippuvihko 50 mk.

Omnibusliput ilman siirto-oikeutta ilman vyöhykerajoja olevilla linjoilla; Lauttasaaren linjan yöliikenteessä kaksinkertainen maksu: 1 matkan lippu 15 mk, 4 matkan lippu 50 mk ja 11 matkan lippu 100 mk.

Omnibusliput ilman siirto-oikeutta linjoilla, joilla oli vyöhykerajat; yöliikenteessä kaksinkertainen maksu:

Keskuksesta		mk
Kaarelaan, Lentokentälle, Mellunkylään	{ 1 matkan lippu	30
	{ 5 » »	120
Konalaan, Pakilaan, Malmin hautausmaalle, Vartiokylään, Marja-	{ 1 » »	25
niemeen, Jollakseen ja Hevossalmeen	{ 5 » »	100
Pitäjänmäelle, Pirkkolaan, Oulunkylään, Viikiin, Kasapellolle ja	{ 1 » »	20
Laajasaloon	{ 6 » »	100
Haagaan, Käpylään, Koskelaan, Kumpulaan, Vanhaankaupunkiin	{ 1 » »	15
ja Herttoniemeen	{ 7 » »	100
Ruskeasuolle, Vallilaan, Toukolaan ja Kulosaareen	{ 1 » »	15
	{ 7 » »	100

Koululais-, invalidi- ja sokeainliput ilman siirto-oikeutta: 12 matkan lippu 50 mk.

Matkojen suurin sallittu lukumäärä kuukaudessa oli koululaisille 72 sekä invalideille ja sokeille 108.

Henkilökohtaisia vuosilippuja saivat kaupungin laitokset ja postilaitos lunastaa 8 900 mk:lla. Poliisilaitos sai lunastaa vuosilippuja, jotka eivät olleet henkilökohtaisia, samoin 8 900 mk:lla. Valtion laitoksille ja muille järjestöille myytiin puolivuosislippuja 6 000 mk:lla ja yksityisille henkilöille 9 000 mk:lla.

Laivalinjalla Korkeasaari—Pohjoissatama maksoivat aikuiset 15 mk yksinkertaisesta ja 30 mk edestakaisesta matkasta, 4—12 vuotiaat lapset vastaavasti 5 mk ja 10 mk. Korkeasaaren, Palosaaren ja Hylkysaaren asukkaat maksoivat yksinkertaisesta matkasta aikuiset 5 mk ja lapset 2: 50 mk. Retkeilyryhmiin osallistuvat lapset ja invalidit maksoivat edestakaisesta matkasta 5 mk.

Vuosi-, koululais- ja invalidilippujen myynti. Vuosilippuja myytiin vuoden kuluessa 1 478, puolivuosislippuja ensimmäisellä vuosipuoliskolla 146 ja jälkimmäisellä vuosipuoliskolla 204.

Koululaislippujen ostoon oikeuttavia kortteja annettiin kevätlukukaudella 12 034 ja syyslukukaudella 11 841 oppilaalle sekä invalidilippujen ostoon oikeuttavia kortteja vuoden kuluessa 6 515.

Menot ja tulot

Liikennelaitoksen menot nousivat kertomusvuonna yhteensä 1 111 193 328 mk:aan jakaantuen seuraaviin eriin:

Yhteiset menot:

Hallinto	8 491 618
Kassa- ja tilivirasto	15 338 879

Yhteiset sekalaismenot:

Vuokrat	1 769 923		
Vakuutusmaksut	2 239 661		
Työkalujen ja kaluston hankinta	6 331 865		
Eläkkeet	41 560 923		
Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut	38 503 592		
Puvut, liput ym.	17 087 171		
Lautakunnan käyttövarat	897 115	108 390 250	132 220 747

Raitioliikennekustannukset:

Palkkaus ym.	287 971 760	
Sairasapu	25 050 650	
Sähkövoima	58 804 447	
Raitiovaunun kunnossapito	147 485 015	
Ratojen ja ilmajohtojen kunnossapito	71 895 963	
Käyttörakennusten kunnossapito	18 408 339	609 616 174

Omnibusliikennekustannukset:

Palkkaus ym.	106 345 620	
Sairasapu	6 547 258	
Polttoaine, öljy	27 527 202	
Vaunusto, renkaat	13 302 560	
» kunnossapito	85 808 806	
Autoverot ja -vakuutukset	12 432 930	
Käyttörakennusten kunnossapito	12 481 518	264 445 894

Johdinautoliikennekustannukset:

Palkkaus ym.	5 708 945	
Sairasapu	200 000	
Sähkövoima, öljy	2 211 148	
Vaunusto, renkaat	527 758	
» kunnossapito	2 991 753	
Autoverot ja -vakuutukset	294 886	
Ilmajohtojen kunnossapito	932 469	
Käyttörakennusten kunnossapito	344 958	13 211 917

Laivaliikennemenot 4 093 526

Sahan menot 666 987

Asuntokiinteistömenot 3 101 717

Korot ja kuoletukset:

Korot	39 481 366	
Kuoletukset	44 355 000	83 836 366

Menot yhteensä 1 111 193 328

Tilivuoden voitto 1 450 276

Yhteensä mk 1 112 643 604

Raitiotieliikenteen laskettu vaunukilometrimäärä oli yhteensä 11 864 012, omnibusliikenteen ¹⁾ 5 631 741 ja johdinautoliikenteen 314 488, yhteensä 17 810 241. Jos yhteiset menot 166 166 042 mk, käyttörakennusten ja kaluston pääomavelan korot ja poistot sekä konttokuranttitilin korko mukaanluettuina jaetaan suhteessa vaunukilometrimäärään, tulee raitiotieliikenteen osalle 110 688 186 mk, omnibusliikenteen osalle 52 543 364 mk ja johdinautoliikenteen osalle 2 934 492 mk. Raitiotieliikenteen kokonaismenot, poistot mukaanluettuina, nousivat 744 792 182 mk:aan, omnibusliikenteen 337 483 350 mk:aan ja johdinautoliikenteen 16 945 088 mk:aan.

Menoerät vaunukilometriä kohden olivat seuraavat:

	Raitiotieliikenne mk/vkm	Omnibusliikenne mk/vkm	Johdinautoliikenne mk/vkm
Käyttörakennusten kunnossapito	1.552	2.216	1.097
Käyttövoima, polttoaine, öljy	4.957	4.888	7.031
Liikenne, palkat	24.273	18.883	18.153
Sairasapu	2.111	1.163	0.636
Radat ja ilmajohdot	6.060	—	2.965
Renkaat	—	2.362	1.678

¹⁾ Lukuunottamatta tavarankuljetusta

	Raitiotieliikenne mk/vkm	Omnibusliikenne mk/vkm	Johdinautoliikenne mk/vkm		
Vaunusto	12.431	15.237	9.513		
Autoverot ja vakuutukset	—	2.208	0.938		
Pääomavelan korko	0.484	0.348	0.727		
Vaunuston, ilmajohtojen ja ratojen poistot	1.580	53.448	3.291	50.596	1.812 44.550
Yhteiset menot		9.33	9.33		9.33
Yhteensä mk		62.778	59.926		53.880

Liikennelaitoksen tulot nousivat yhteensä 1 112 643 604 mk:aan jakaantuen seuraaviin eriin:

Liikennetulot:

Raitiotieliikenteestä	724 422 033
Omnibusliikenteestä	337 285 201
Johdinautoliikenteestä	31 049 315
Laivaliikenteestä	7 236 295
Sahan tulot	1 509 865
Asuntokiinteistötulot	3 244 546
Sekalaiset tulot	7 896 349
Yhteensä mk	1 112 643 604

Omaisuuksien tilanne joulukuun 31 p:nä 1949

Vastaavaa:

Rahaa, osakkeet, saatavat:

Kassat:		
Pääkassa	6 081 207	
Sivukassat	22 500	6 103 707
Puhelinosuudet		483 220
Tili- ym. saatavat	121 317 639	127 904 566
Nostamattomat määrärahat		428 725 325
Tarveaineet ja valmisteet		164 845 829
Uudishankinnat		493 726
Laitoksen pääoma-arvo:		
Liikennekiinteistöt	87 209 717	
Asuntokiinteistöt	40 812 634	
Rataverkko	16 231 301	
Johdinvaunuston ilmajohtot	9 372 814	
Raitiovaunusto	107 006 954	
Omnibusvaunusto	172 595 995	
Alukset	25 885 124	
Kalusto	45 559 106	504 673 645
Yhteensä mk		1 226 643 091

Vastattavaa:

Tili- ym. velat	73 473 913
Siirtyvät määrärahat	428 725 325
Konttokuranttivelka rahatoimistolle	218 319 932
Pääomavelka kaupungille	504 673 645
Tilivuoden voitto	1 450 276
Yhteensä mk	1 226 643 091

Liikennelaitoksen pääoma-arvon muutokset v. 1949

	Arvo 1. 1. 1949, mk	Arvonlisäys uudishankin- tojen kautta, mk	Kuole- tukset, mk	Arvo 31. 12. 1949, mk
Liikennekiinteistöt	51 301 531	38 318 186	2 410 000	87 209 717
Asuntokiinteistöt	41 624 634	—	812 000	40 812 634
Radat ja ilmajohdot	11 846 523	10 329 778	5 945 000	16 231 301
Johdinvaunuston ilmajohdot	—	9 372 814	—	9 372 814
Raitiovaunusto	83 867 171	35 939 783	12 800 000	107 006 954
Omnibusvaunusto	36 446 191	155 255 804	19 106 000	172 595 995
Alukset	5 850 000	20 485 124	450 000	25 885 124
Kalusto	23 828 721	24 562 385	2 832 000	45 559 106
Yhteensä	254 764 771	294 263 874	44 355 000	504 673 645